

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Економіка та економічна політика

Спеціальність 051 Економіка

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна

“ ____ ” _____ 2022 року,
протокол № ____

Введено в дію з « ____ » _____ 2022р.

наказом від _____ 2022 р. № _____

Проректор з науково-педагогічної роботи

_____ Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

Харків 2022 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
«Економіка та економічна політика»

Освітню програму розглянуто та схвалено на:

1. Науково-методичній раді Харківського національного університету імені
В.Н. Каразіна
протокол № _____ від «____» _____ 2022р.

Голова науково-методичної ради ,
проректор з науково-педагогічної роботи _____ Олександр ГОЛОВКО

2. Вченій раді економічного факультету:
протокол № ____ від «____» _____ 2022р.

Голова Вченої ради факультету _____ Олександр ДАВИДОВ

3. Науково-методичній комісії економічного факультету:
протокол № ____ від «____» _____ 2022р.

Голова науково-методичної
комісії факультету _____ Вікторія ЄВТУШЕНКО

4. Кафедрі економічної теорії та економічних методів управління
протокол № ____ від _____ 2022р.

Завідувач кафедри,
академік НАН України _____ Андрій ГРИЦЕНКО

ПРЕАМБУЛА

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою кафедри економічної теорії та економічних методів управління ХНУ імені В.Н. Каразіна у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові	Найменування посади	Науковий ступінь, вчене звання
Керівник робочої групи – гарант освітньої програми Мірясов Юрій Олександрович	доцент кафедри економічної теорії та економічних методів управління	кандидат економічних наук, доцент
Член робочої групи Чатченко Тетяна Вікторівна	доцент кафедри економічної теорії та економічних методів управління	кандидат економічних наук, доцент
Член робочої групи Дмитренко Олександр Володимирович	доцент кафедри економічної теорії та економічних методів управління	кандидат економічних наук, доцент

При розробці проекту Програми враховані вимоги:

- 1) Освітнього стандарту спеціальності 051 «Економіка» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. Наказ МОН України № 1244 від 13.11.2018 р.;
- 2) Професійного стандарту є посилання на державні та галузеві стандарти:
 - ДК 003:2010 Державний класифікатор професій;
 - ДК 009:2010 Державний класифікатор видів економічної діяльності;
 - СВО – Терміни та визначення.

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу ХНУ імені В.Н. Каразіна.

**1. Профіль освітньо-професійної програми
«Економіка та економічна політика»
зі спеціальності 051 «Економіка»**

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна Економічний факультет Кафедра економічної теорії та економічних методів управління
Офіційна назва освітньої програми	Економіка та економічна політика Economics and Economic Policy
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Кваліфікація, що присвоюється	Бакалавр з економіки, економіка та економічна політика
Тип диплому та обсяг програми	Диплом бакалавра, одиничний. Обсяг освітньої програми - на базі повної загальної середньої освіти з терміном навчання 11 років 240 кредитів ЄКТС - на базі повної загальної середньої освіти з терміном навчання 12 років 180-240 кредитів ЄКТС
Наявність акредитації	Відсутня
Передумови	Повна загальна середня освіта
Мова викладання	Українська/ національна
Термін дії освітньої програми	4 роки, з 01 вересня 2022р. до 30.06.2026р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.univer.kharkov.ua/ http://www.econom.kharkov.ua/ http://economtheory.kharkov.ua/
2. Мета освітньої програми	
Мета освітньої програми	Розвиток академічних, професійних і творчих здібностей студентів та підготовки їх як дипломованих фахівців в галузі економіки, здатних застосовувати отримані знання у різних сферах економічної діяльності.
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	05 Соціальні та поведінкові науки. 051 – Економіка Структура програми передбачає оволодіння поглибленими знаннями щодо економічних законів та закономірностей, теорією та методологією аналізу розвитку та функціонування економічних систем та окремих господарських одиниць на макро- і мікрорівні, їх взаємодії у міжнародному середовищі та глобальній економіці.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма з академічною орієнтацією та професійною спрямованістю бакалавра «Економіки та економічної політики».
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта та професійна підготовка в області економічної теорії та реалізації економічної політики на макро-, мікро та міжнародному рівні. Ключові слова: економічна система, економічні закони, економічна поведінка, виробництво, грошовий обіг, доходи, економічна політика

Особливості програми	Підготовка за цією програмою дає можливість приймати участь в програмах міжнародної мобільності (тривалістю 1 семестр), що реалізуються англійською, німецькою, польською мовами та вимагають необхідного рівня мовної компетентності
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Працевлаштування на підприємствах будь-якої організаційно-правової форми усіх галузей і форм власності. Показчик професійних назв робіт випускників за кодами і назвами професійних груп, які здатний виконувати бакалавр за освітньої програмою «Економіка та економічна політика»: 123 Керівники функціональних підрозділів; 131 Керівники малих підприємств без апарату управління 146 Менеджери у фінансовій діяльності; 241 Професіонали в сфері державної служби, праці та зайнятості, маркетингу, ефективності підприємництва та інтелектуальної власності; 244 Професіонали в галузі економіки, соціології; 341 Фахівці в галузі фінансів та торгівлі
Подальше навчання	Можливість продовжити навчання за програмами НРК України – 7 рівень, FQ-ЕНЕА – другий цикл, QF-LLL –7 рівень /другий (магістерський) рівень вищої освіти
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Лекції, мультимедійні презентації, інтерактивне навчання, семінарські і практичні заняття, участь у міждисциплінарних проектах та тренінгах, самостійна робота, та участь в групах з розробки проектів, консультацій із викладачами
Оцінювання	Усне та письмове опитування, тести, реферати, розрахункові роботи, презентації наукових робіт, заліки, іспити, захист курсових робіт, захист бакалаврської роботи. Оцінювання здійснюється за 4-бальною національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно); 2-рівневою національною шкалою (зараховано / не зараховано); 100-бальною; шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX)
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та визначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК2.Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК3.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

	Здатність до узагальнення, аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів. ЗК4. Комунікація усна та письмова рідною мовою. Правильно розмовляти та писати згідно з різними комунікаційними стилями, а саме: неофіційного, офіційного та наукового. ЗК5. Групова робота. Здатність до виконання дослідження в групі під керівництвом лідера, формування навичок, що демонструють здатність до врахування вимог дисципліни, планування та управління часом. ЗК6. Проведення досліджень на відповідному рівні. Використовувати наявний арсенал методів та знань для вирішення навчально-наукових знань. ЗК7. Критичність та самокритичність. Думати та висловлюватись науковими термінами, формувати задачі, збирати дані, аналізувати їх та пропонувати рішення. ЗК8. Комунікаційні навички. Здатність до ефективної комунікації та представлення складної комплексної інформації у стислій формі усно та письмово. ЗК9. Оцінка та забезпечення якості виконання робіт. Відповідальність та об'єктивність щодо результатів власної праці.
Фахові компетенції	ФК1. Здатність виявляти закономірності функціонування сучасної економіки на мікро- та макrorівні. ФК2. Здатність використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність. ФК3. Розуміння основних особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки. ФК4. Здатність описувати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних та прикладних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати. ФК5. Розуміння основних особливостей сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави. ФК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач. ФК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології обробки даних для вирішення економічних завдань, здійснення аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів. ФК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері регулювання економічних та соціально-трудових відносин. ФК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси. ФК10. Навички використання сучасних джерел економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів. ФК11. Здатність використовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень. ФК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

	ФК13.Здатність визначати сегментацію ринку праці, структуру попиту та пропозиції, зайнятості та безробіття. ФК14.Здатність проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, стану функціональних підсистем підприємств, організацій та установ. ФК15.Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах у межах спеціальності.
7 – Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання	ПРН1.Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки. ПРН2.Демонструвати стійке розуміння принципів економічної науки, особливостей функціонування економічних систем. ПРН3.Використовувати аналітичний та методичний інструментарій для розуміння логіки прийняття господарчих рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади). ПРН4.Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності. ПРН5.Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки. ПРН6.Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач. ПРН7.Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави. ПРН8.Визначати попит та пропозицію на ринку праці, аналізувати структуру зайнятості та безробіття. ПРН9.Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності. ПРН10.Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин. ПРН11.Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. ПРН12.Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники. ПРН13.Вміти працювати як самостійно, так і в команді. ПРН14.Виконувати дослідження за встановленим замовленням. ПРН15.Розуміти та планувати можливості особистого професійного розвитку. ПРН16.Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

	ПРН17.Розуміти та самостійно формувати зміст, структуру і висновки наукових та аналітичних текстів з економіки. ПРН18.Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах. ПРН19.Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність. ПРН20.Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів. ПРН21.Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації англійською мовою. ПРН22.Демонструвати вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів. ПРН23.Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах. ПРН24.Набути навички самостійної роботи, виявляти ініціативу та підприємливість, бути критичним і самокритичним. ПРН25.Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних мотивів, поваги до різноманіття думок, індивідуальних та міжкультурних відмінностей людей.
8 - Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	100% науково-педагогічних працівників, що забезпечують реалізацію даної програми мають наукову ступень та вчені звання
Специфічні характеристики матеріально – технічного забезпечення	навчальні корпуси; тематичні кабінети; спеціалізовані аудиторії; комп'ютерні класи; гуртожитки; пункти харчування; точки бездротового доступу до мережі Інтернет; мультимедійне обладнання; спортивний комплекс.
Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення	<u>Інформаційне забезпечення:</u> бібліотека, бібліотечні електронні ресурси та електронні наукові видання, центр дистанційного навчання та електронні навчальні курси. <u>Навчально-методичне забезпечення:</u> навчальні і робочі плани; графіки навчального процесу ; навчально-методичні комплекси дисциплін; навчальні та робочі програми дисциплін; дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; програми практик; методичні вказівки щодо виконання курсових робіт та дипломних робіт; критерії оцінювання рівня підготовки; пакети комплексних контрольних робіт.
9- Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між ХНУ імені В.Н. Каразіна

	та університетами України.
Міжнародна кредитна мобільність	У межах програми ЄС Еразмус+ на основі спільних договорів між ХНУ імені В.Н. Каразіна та університетами-партнерами
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	На загальних умовах або за індивідуальним графіком

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1 Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код н/д	Компонент освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Обов'язкові компоненти ОП			
1.1 Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки			
OK1	Філософія	3	дворівнева
OK2	Історія України	3	чотирирівнева
OK3	Іноземна мова	8	чотирирівнева
OK4	Іноземна мова за фахом	4	дворівнева
OK5	Правознавство	3	дворівнева
	Математика для економістів:		
OK6	Вища математика	9	чотирирівнева
OK7	Теорія імовірностей і математична статистика	4	чотирирівнева
	Економіко-математичні методи та моделі:		
OK8	Оптимізаційні методи та моделі	5	дворівнева
OK9	Економетрика	5	чотирирівнева
OK10	Інформатика	5	чотирирівнева
OK11	Політична економія	6	чотирирівнева
OK12	Мікроекономіка	5	чотирирівнева
OK13	Макроекономіка	5	чотирирівнева
OK14	Історія економіки та економічної думки	9	чотирирівнева
OK15	Економіка суб'єктів господарювання	5	чотирирівнева
OK16	Менеджмент	5	чотирирівнева
OK17	Маркетинг	5	чотирирівнева
OK18	Гроші та кредит	5	чотирирівнева
OK19	Фінанси	5	чотирирівнева
OK20	Бухгалтерський облік	5	чотирирівнева
OK21	Міжнародна економіка	5	чотирирівнева
OK22	Статистика	5	чотирирівнева
OK23	Регіональна економіка	5	чотирирівнева
OK24	Економічна теорія-політекономія	7	чотирирівнева
OK25	Спецсеминар по Марксу, Маршалу та Кейнсу	6	чотирирівнева
OK26	Мікроекономічний аналіз	3	чотирирівнева
OK27	Макроекономічний аналіз	3	чотирирівнева
OK28	Національна економіка	4	чотирирівнева
OK29	Людський розвиток	5	чотирирівнева
OK30	Економіка галузевих ринків	5	чотирирівнева

OK31	Економічна компаративістика	3	чотирирівнева
OK32	Вступ до фаху	3	дворівнева
OK33	Фінансова економіка	5	чотирирівнева
OK34	Виробничо-ознайомча практика	6	дворівнева
OK35	Виробничо-управлінська практика	5	дворівнева
OK36	Підготовка кваліфікаційної роботи бакалавра	6	
	Всього	180	
2.Вибіркові компоненти ОП.			
2.1. Цикл загальної підготовки			
ВК 2.1.1	Міжфакультетська вибіркова дисципліна 1	3	дворівнева
ВЕ 2.1.2	Міжфакультетська вибіркова дисципліна 2	3	дворівнева
ВК 2.1.3	Міжфакультетська вибіркова дисципліна 3	3	дворівнева
ВК 2.1.4	Міжфакультетська вибіркова дисципліна 4	3	дворівнева
2.2. Цикл професійної (фахової) підготовки			
ВК 2.2.1	Економічна історія та історія економ.учень II / Сучасні економічні теорії/ Історія економічної думки в Україні	4	чотирирівнева
ВК 2.2.2	Економіка знань /Інформаційна економіка/ Цифрова економіка	5	дворівнева
ВК 2.2.3	Теорія суспільного вибору /Методологія соціально-економічного пізнання/Економічний аналіз	5	дворівнева
ВК 2.2.4	Система національних рахунків/Локалізація світових економічних процесів/ Ризикологія	4	дворівнева
ВК 2.2.5	Ринки праці/ Соціально-трудова відносина/ Економіка праці	3	дворівнева
ВК 2.2.6	Інституційна економіка/ Сучасні економічні інститути/ Архітектура інституційних змін	4	чотирирівнева
ВК 2.2.7	Управління ризиками/ Ризик-менеджмент/ Економічні ризики 2каф.	7	дворівнева
ВК 2.2.8	Економіка зарубіжних країн / Сучасна економічна компаративістика/ Порівняльна економіка зарубіжних країн	3	чотирирівнева
ВК 2.2.9	Глобальні корпорації/Глобальні проблеми сучасності/ Економічні тренди сучасної економіки	3	дворівнева
ВК 2.2.10	Логіка економічного розвитку/ Методологічні підходи до економічного розвитку	3	дворівнева
ВК 2.2.11	Соціально-економічна статистика/Статистичний аналіз економічного розвитку/ Статистичне вимірювання національної економіки	7	дворівнева
	Всього	60	
	ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	240	

2.2 Структурно-логічна схема освітньої програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Економіка та економічна політика» спеціальності 051 – Економіка проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи бакалавра та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр з економіки за освітньо-професійною програмою «Економіка та економічна політика».

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13	ОК14	ОК15	ОК16	ОК17	ОК18	ОК19	ОК20	ОК21	ОК22	ОК23	ОК24	ОК25	ОК26	ОК27	ОК28	ОК29	ОК30	ОК31	ОК32	ОК33	ОК34	ОК35	ОК36	БК 2.1.1	БК 2.2.1	БК 2.2.2	БК 2.2.3	БК 2.2.4	БК 2.2.5	БК 2.2.6	БК 2.2.7	БК 2.2.8	БК 2.2.9	БК 2.2.10	БК 2.2.11			
ЗК1	•	•																								•						•																			
ЗК2	•	•		•				•	•																		•								•																
ЗК3	•					•	•				•	•	•	•	•						•																														
ЗК4													•	•						•				•											•																
ЗК5	•							•	•						•	•	•																																		
ЗК6			•		•																																•														
ЗК7										•				•															•											•											
ЗК8	•		•	•	•											•		•	•		•		•				•																								
ЗК9		•								•											•				•	•				•																					
ФК1						•	•				•	•					•	•									•																								
ФК2	•																•		•																																
ФК3						•	•	•	•		•																																								
ФК4													•	•	•	•	•				•	•																													
ФК5						•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•				•				•		•																								
ФК6													•	•	•	•							•																												
ФК7										•																																									
ФК8						•	•	•	•			•	•	•			•				•	•	•																												
ФК9																•							•	•			•																								
ФК10					•																	•	•																												
ФК11						•	•					•					•	•	•		•	•	•		•	•			•																						
ФК12								•	•													•																													
ФК13											•							•						•	•																										
ФК14																					•						•																								
ФК15																•											•			•																					

